

Warszawa, dn. 02.02.2022 r.

Sz.P. Michał Pukaluk
Dyrektor

Departament Polityki Cyfrowej
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

**Opinia Polskiego Towarzystwa Informatycznego ws. dokumentu
„Europejska deklaracja praw cyfrowych i zasad dla cyfrowej dekady”**

Polskie Towarzystwo Informatyczne z uwagą zapoznało się z opublikowaną ostatnio przez Komisję Europejską „Europejską deklaracją praw cyfrowych i zasad dla cyfrowej dekady”. Po zapoznaniu się z jej treścią zwraca uwagę fakt, że wbrew oczekiwaniom zabrakło przewagi skupienia się w aktualnym dokumencie na celach i wyzwaniach społecznych, a nie wyłącznie na miernikach ilościowych.

Jednocześnie zwraca uwagę zaistnienie w dokumencie koncepcji pn. „Uczestnictwo w cyfrowej przestrzeni publicznej” jako jednej z sześciu podstawowych zasad. Stanowi ona zwrócenie uwagi na perspektywiczną i obiecującą wizję polityczną budowania wspólnotowego środowiska internetowego nie tylko w ujęciu rynkowych, ale przede wszystkim jako przestrzeni publicznej. Jest to związane z tym, że do tej pory brakowało elementów, które ukierunkowały by europejskie dążenie do prawdziwej cyfrowej transformacji, czyli nie tylko do wzrostu zasięgu technologii i wzrostu rynku.

Odnosząc się do poszczególnych części deklaracji, z w zasadzie przewidywalną treścią, można stwierdzić co następuje.

Rozdział „Umieszczenie ludzi w centrum cyfrowej transformacji”.

Treść zawiera potwierdzenie oczywistego i powszechnie akceptowanego zaangażowanie na wysokim poziomie w demokrację, poszanowanie praw jednostki lub obowiązki działań cyfrowych.

Rozdział „Solidarność i integracja”

Rozdział dotyczy integracji, łączności i dostępności, czyli „cyfrowej transformacji, która nikogo nie pozostawia w tyle”. Zwraca uwagę część o „opracowaniu odpowiednich ram, aby wszyscy uczestnicy rynku korzystający z transformacji cyfrowej wzięli na siebie swoje obowiązki społeczne i wnosili sprawiedliwy i proporcjonalny wkład w koszty dóbr publicznych, usług i infrastruktury”, co wskazuje na możliwe polityki redystrybucyjne, takie jak podatki cyfrowe. W części dotyczącej „warunków pracy” zawarto wskazanie o prawie do odłączenia się (od pracy) i możliwości zachowania równowagi pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym –

należy to rozwinąć w kierunku mocniejszych zabezpieczeń „prawa do odłączenia” życia społecznego, które staje się ono coraz bardziej ucyfrowione. W przypadku części „Łączność” stwierdzenie, że „każdy powinien mieć dostęp do niedrogiej, szybkiej łączności” nic nie dodaje do kierunku, w którym Europa podąża od co najmniej kilkunastu lat.

Rozdział „Wolność wyboru”

Rozdział ten stanowi swego rodzaju miks tematów, ale zawierający słuszne sformułowania.

Rozdział „Uczestnictwo w cyfrowej przestrzeni publicznej”

Rozdział ten, jak już wspomniano, stanowi istotną wartość dodaną dokumentu. Jednocześnie zwraca uwagę to, że Cyfrowa Przestrzeń Publiczna jest jednak definiowana jako platforma komercyjna, choć odpowiednio regulowana. Uważamy, że Wspólnota powinna budować i pielęgnować środowisko skupiające różnorodne rozwiązania, jak zdecentralizowane i stowarzyszone sieci, infrastruktury wolnych zasobów czy nowe typy platform publicznych i obywatelskich.

Rozdział „Bezpieczeństwo, ochrona i upodmiotowienie”

Rozdział dotyczy akceptowanych i solidnie ugruntowanych zasad zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony, w tym związanych z prywatnością i indywidualną kontrolą nad danymi, czyli z perspektywą ochrony danych RODO, co nie wywołuje uwag.

Rozdział „Zrównoważony rozwój”

Ostatni rozdział również nie wywołuje szczegółowych uwag jako określający bliźniacze transformacje – zrównoważony rozwój łączący transformację cyfrową z dbaniem o środowisko. Podsumowując uważamy, że pomimo powyżej wskazanych uwag deklaracja stanowi istotny, kierunkowy dokument wspólnotowy odpowiadający na wyzwania cywilizacyjne zmieniającego się świata.

Opracowanie:

Eksperti / rzeczoznawcy Polskiego Towarzystwa Informatycznego Zbigniew Daleczko,
Janusz Dorożyński

Z poważaniem

Tomasz Szatkowski
Dyrektor Izby rzeczoznawców
Polskie Towarzystwo Informatyczne